

Prosjektplan til behandling i kontrollutvalget - Samfunnssikkerhet og beredskap

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Rana kommune

Møtedato

23.10.2025

Saknr

49/25

Saksbehandler Kent Røstad

Arkivkode FE-217

TI-&58

Arkivsaknr 25/362 - 3

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget slutter seg til problemstillingene, leveringstidspunkt og ressursrammen revisjonen har foreslått i prosjektplanen med de endringer som framkom i møtet.

Vedlegg

Prosjektplan - Samfunnssikkerhet og beredskap

Saksopplysninger

I kontrollutvalgets møte 18. september 2025, sak 40/25, bestilte kontrollutvalget en prosjektskisse til forvaltningsrevisjon med tema "Samfunnssikkerhet og beredskap".

Kontrollutvalget la fram følgende omforente vedtak:

1. Kontrollutvalget viser til plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2024 - 2028 og bestiller to prosjektplaner med tema:
 - a. Samfunnssikkerhet og beredskap
 - b. Trygt og godt skolemiljø.
2. Prosjektplaner med ressursramme og tidspunkt for ferdig rapport oversendes kontrollutvalgets sekretariat innen 13. oktober 2025 og legges fram i kontrollutvalgets møte 23. oktober 2025.

Revisjonen har foreslått følgende problemstillinger:

1. Har kommunen en hensiktsmessig og tydelig overordnet beredskapsorganisering og -planlegging?
 - a. Er roller og ansvar i kommunens beredskapsorganisering tydelig definert, kommunisert og forstått blant alle involverte?
 - b. Er overordnet risiko- og sårbarhetsanalyse gjennomført, dokumentert og oppdatert med tilhørende tiltak?
 - c. Foreligger det beredskapsplaner for de mest sårbare risikoområdene, og er disse tilstrekkelig detaljerte, oppdaterte og kjent blant relevante ansatte?
 - d. Har kommunen planer som sikrer tilstrekkelig kapasitet og kompetanse i beredskapsarbeidet, og oppdateres disse regelmessig? Under dette:
 - i. Er det gjennomført analyser og utarbeidet konkrete tiltak for å sikre tilstrekkelig kompetanse og kapasitet innen beredskapsarbeidet?
 - ii. Sikrer kommunen at ansatte i kriseledelsen har tilstrekkelig kompetanse og får nødvendig opplæring, og blir dette jevnlig fulgt opp?
 - e. Har kommunen etablert tydelige føringer, rutiner og arenaer for samarbeid og samhandling på tvers av ansvars- og tjenesteområder, og med eksterne aktører, i tråd med samvirkeprinsippet?
 - f. Gjennomføres det jevnlig beredskapsøvelser i kommunen? Under dette; har kommunen etablert rutiner for systematisk evaluering og oppfølging av krisehåndtering og planverk etter øvelser og hendelser, slik at forbedringspunkter blir implementert?

2. Har Rana kommune etablert tilstrekkelig beredskap for håndtering av uønskede digitale hendelser, under dette et cyberangrep mot et utvalgt kritisk system?
 - a. Er roller og ansvar tydelig definert og kommunisert?
 - b. Har kommunen gjennomført og dokumentert risiko- og sårbarhetsanalyser som spesifikt omfatter IT-trusler mot et utvalgt kritisk system (som for eksempel malware, datainnbrudd, tjenestenektangrep (DDoS), og lekkasje av personopplysninger)?
 - c. Er det utarbeidet beredskapsplaner og tiltakskort som er kjent blant relevante ansatte, og som inneholder konkrete prosedyrer for håndtering av IT-hendelser?
 - d. Hvordan sikrer kommunen tilstrekkelig samhandling med eksterne aktører, som IT-leverandører og nasjonale sikkerhetsmyndigheter, under håndteringen av et cyberangrep mot et utvalgt kritisk system (jf. samvirkeprinsippet)?
 - e. Er det iverksatt hensiktsmessige internkontrolltiltak for å redusere risikoen for uønskede digitale hendelser? Under dette tiltak knyttet til:
 - i. Innlogging og sikkerhet
 - ii. Tilgangsstyring
 - iii. Oppdatering og vedlikehold
 - iv. Sikkerhetskopi og gjenoppretting
 - v. Opplæring av ansatte
 - vi. Overvåking og varsling
 - f. Har kommunen rutiner for å evaluere og forbedre sine digitale beredskapstiltak, basert på erfaringer fra faktiske hendelser eller øvelser relatert til IT-sikkerhet? Under dette; hvordan sikrer kommunen at den er tilstrekkelig oppdatert på nye digitale trusler som dukker opp?
3. Har Rana kommune etablert tilstrekkelig beredskap for håndtering av bortfall av strøm og e-kom ved sykehjem?
 - a. Er roller og ansvar tydelig definert og kommunisert?
 - b. Har kommunen gjennomført og dokumentert risiko- og sårbarhetsanalyser som spesifikt omfatter bortfall av strøm og e-kom ved sykehjem?
 - c. Foreligger det beredskapsplaner for sykehjem som omtaler bortfall av strøm og e-kom, og er disse tilstrekkelig detaljerte, oppdaterte og kjent blant relevante ansatte?
 - d. Har det blitt gjennomført tilstrekkelig opplæring og øvelser for relevant personell som omfatter bortfall av strøm og e-kom?
 - e. Har kommunen etablert rutiner for systematisk evaluering og oppfølging av beredskapsplaner etter øvelser og hendelser, og blir forbedringspunkter implementert?
 - f. Er det utarbeidet tilstrekkelige rutiner og planer for å sikre etterlevelse av samvirkeprinsippet ved bortfall av strøm og e-kom ved sykehjem?
4. Har Rana kommune etablert tilstrekkelig beredskap for håndtering av naturhendelse som fører til ødeleggelse av kritiske veier?
 - a. Er roller og ansvar tydelig definert og kommunisert?
 - b. Har kommunen gjennomført og dokumentert risiko- og sårbarhetsanalyser som spesifikt omfatter ødeleggelse av kritiske veier?
 - c. Foreligger det beredskapsplaner for sykehjem som omtaler ødeleggelse av kritiske veier, og er disse tilstrekkelig detaljerte, oppdaterte og kjent blant relevante ansatte?
 - d. Har det blitt gjennomført tilstrekkelig opplæring og øvelser for relevant personell som omfatter ødeleggelse av kritiske veier, og involverer disse alle relevante aktører?
 - e. Har kommunen etablert rutiner for systematisk evaluering og oppfølging av beredskapsplaner etter øvelser og hendelser, og blir forbedringspunkter implementert?
 - f. Er det utarbeidet tilstrekkelige rutiner og planer for å sikre etterlevelse av samvirkeprinsippet ved ødeleggelse av kritiske veier?

5. Har Rana kommune etablert tilstrekkelig beredskap for håndtering av PLIVO-hendelser ved skoler eller andre enheter?
 - a. Er roller og ansvar tydelig definert og kommunisert?
 - b. Har kommunen gjennomført og dokumentert risiko- og sårbarhetsanalyser som spesifikt omfatter PLIVO-hendelser?
 - c. Foreligger det beredskapsplaner og tiltakskort som er tilstrekkelig detaljerte og oppdaterte for håndtering av PLIVO-hendelser?
 - d. Har det blitt gjennomført tilstrekkelig opplæring og øvelser for relevant personell som omfatter PLIVO-hendelser, og involverer disse alle relevante aktører?
 - e. Har kommunen etablert rutiner for systematisk evaluering og oppfølging av beredskapsplaner etter øvelser og hendelser, og blir forbedringspunkter implementert?
 - f. Er det utarbeidet tilstrekkelige rutiner og planer for å sikre etterlevelse av samvirkeprinsippet ved PLIVO-hendelser?
6. Har Rana kommune etablert tilstrekkelig beredskap for mulig atomhendelse, der kommunen blir rammet av nedfall av radioaktivt materiale?
 - a. Er roller og ansvar tydelig definert og kommunisert?
 - b. Har relevante enheter i kommunen gjennomført og dokumentert risiko- og sårbarhetsanalyser som spesifikt omfatter nedfall av radioaktivt materiale, og er disse analysene tilstrekkelig oppdaterte?
 - c. Foreligger det beredskapsplaner og tiltakskort som er tilstrekkelig detaljerte, oppdaterte og kjent blant relevante ansatte for håndtering av nedfall av radioaktivt materiale?
 - d. Har kommunen utarbeidet og implementert kompetanseplaner og opplæringstiltak som er tilpasset beredskap ved krigssituasjoner, og blir disse jevnlig oppdatert?
 - e. Gjennomføres det jevnlige beredskapsøvelser som omfatter krigssituasjoner, og involverer disse alle relevante aktører?
 - f. Har kommunen etablert rutiner for systematisk evaluering og oppfølging av beredskapsplaner etter øvelser og hendelser, og blir forbedringspunkter implementert?
 - g. Blir kommunale tilfluktsrom jevnlig inspisert, vedlikeholdt og tilrettelagt for rask og sikker bruk ved behov?
 - h. Er det utarbeidet tilstrekkelige rutiner og planer for å sikre etterlevelse av samvirkeprinsippet ved nedfall av radioaktivt materiale?

Forvaltningsrevisor anslår at en eventuell forvaltningsrevisjonsrapport er ferdigstilt og oversendes til kontrollutvalgets sekretariat innen utgangen av april 2026. Dersom kontrollutvalget bestiller mer enn to problemstillinger kan det bli behov for å utvide gjennomføringsplanen. Dette vil avtales nærmere med kontrollutvalget.

Forvaltningsrevisor har i planen lagt opp til at timeestimatet kan tilpasses antall tema/opsjoner som ønskes undersøkt. Ved bestilling av mer enn én problemstilling vil revisor vurdere om det er rom for å nedjustere det totale timetallet for hver ytterligere problemstilling bestilt, ettersom revisor vil kunne oppnå effektiviseringsgevinster ved gjennomføring av større prosjekter.

Forvaltningsrevisor vil orientere om problemstillinger og gjennomføring av en eventuell forvaltningsrevisjon i kontrollutvalgets møte 23. oktober 2025.

Kontrollutvalget må da benytte anledningen til å stille spørsmål, samt gi innspill til eventuelle endringer og/eller tillegg. Kontrollutvalget må ta stilling til om det vil avgrense prosjektet og velge hvilke problemstillinger som er aktuelle å følge opp i en forvaltningsrevisjon.

Avgrensning

Forvaltningsrevisjon avgrenses ut fra hvilke problemstillinger som bestilles.

Metode

For å svare ut spørsmålene har revisor valgt å bruke dokumentanalyse, intervju, og verifisering og høring for å besvare rapportens problemstillinger.

Vurdering og konklusjon

Sekretariatet er av den oppfatning av at revisors forslag til problemstillinger fanger opp spørsmålene fra kontrollutvalget i bestillingsmøtet, innfallsvinklene i plan for forvaltningsrevisjon 2024 - 2028, og at forslag til problemstillinger er dekkende for kontrollutvalgets bestilling.

Kontrollutvalget må vurdere om det ønsker å avgrense prosjektet og avklare hvilke problemstillinger som skal behandles i en forvaltningsrevisjon. Revisor har oppført seks hovedproblemstillinger/tema med medfølgende delproblemstillinger. For å unngå at forvaltningsrevisjonen blir for omfattende og ressurskrevende anbefaler sekretariatet at kontrollutvalget ikke går videre med alle problemstillingene. Kontrollutvalget bør bruke møtet til å diskutere hva forvaltningsrevisjonen skal omfatte for det tilfelle at kontrollutvalget velger å bestille forvaltningsrevisjon med tema sikkerhet og beredskap.